

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Історія європейської дипломатії
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра історії
Розробник(и)	Власенко Валерій Миколайович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 64 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Історія"
Передумови для вивчення дисципліни	Історія Середніх віків, Історія Нового часу
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення сучасного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі історії європейської дипломатії та міжнародних відносин, її методів, концепцій, історіографії, класифікації дипломатичних представництв та міжнародних організацій в Європі за їх статусом, структурно-організаційною і функціональною ознаками та місця в системі міжнародних відносин.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Теоретико-методологічні засади курсу. Початки дипломатії Предмет, мета, структура, завдання та термінологія курсу. Дипломатія і міжнародні відносини. Види та форми міжнародних відносин. Цивілізації Стародавнього Сходу. Виникнення дипломатії.

<p>Тема 2 Дипломатія античної Греції</p> <p>Джерела з історії античної дипломатії. Міжполісні відносини. Форми міжнародних зв'язків. Дипломатія гомерівського періоду. Дипломатія у працях давньогрецьких авторів. Дипломатія класичної Греції. Походи Олександра Македонського на Схід та їх наслідки.</p>
<p>Тема 3 Дипломатія стародавнього Риму</p> <p>Джерела давньоримської дипломатії. Типи договорів. Риси римської дипломатії періоду Республіки. Зовнішня політика Римської республіки та Римської імперії. Римське міжнародне право. Дипломатична служба.</p>
<p>Тема 4 Дипломатія Середньовіччя (Візантія)</p> <p>Універсальна імперія. Церемоніал. Дипломатична служба. Зовнішня політика Візантійської імперії. Дипломатія Київської Русі. Завоювання турків-османів Візантії. Османська загроза країнам Європи.</p>
<p>Тема 5 Дипломатія Середньовіччя (Західна Європа)</p> <p>Християнська імперія. Християнська республіка. Приватна війна. Приватний мир. Справедлива війна. Хрестові походи. Реконкіста. Столітня війна та її міжнародні наслідки.</p>
<p>Тема 6 Дипломатія Раннього модерного часу (від Ренесансу до кінця XVII ст.)</p> <p>Риси нової ренесансної дипломатії. Дипломатичний імунітет. Форми міжнародних договорів. Розширення меж європейської цивілізації. Тридцятилітня війна. Вестфальський мир 1648 р.</p>
<p>Тема 7 Дипломатія балансу сил в Європі у XVIII ст.</p> <p>Вестфальська система міжнародних відносин (принцип балансу сил, державного суверенітету, дії міжнародного права, пріоритет національних інтересів, рівності прав держав). Професіоналізація дипломатії. Таємна дипломатія. Дипломатія Козацької держави.</p>
<p>Тема 8 Віденська система міжнародних відносин</p> <p>Віденський конгрес 1814-1815 рр. Священний Союз. Зовнішньополітичні наслідки європейських революцій 1848-1849 рр. та Кримської війни. Союз Трьох імператорів. Троїстий Союз 1882 р. Російсько-французький союз 1891-1893 рр.</p>
<p>Тема 9 Європейська дипломатія наприкінці XIX – на початку XX ст.</p> <p>Британсько-германські протиріччя. Угода Британії та Франції 1904 р. Британсько-російська угода 1907 р. Протистояння двох військово-політичних блоків. Дипломатія військово-політичних блоків. Початок воєнних дій.</p>
<p>Тема 10 Перша світова війна – головний фактор європейської та світової політики</p> <p>Військові дії на Західному та Східному фронтах. Дипломатія воюючих країн. Позиція США. «14 пунктів» В. Вільсона. Поразка Німеччини та її союзників. Розпад Австро-Угорщини. Комп'єнське перемир'я. Підсумки війни.</p>

<p>Тема 11 Версальсько-вашигтонська система (1919-1933)</p> <p>Паризька мирна конференція. Мирні угоди з Німеччиною та її союзниками. Ліга Націй. Особливості міжнародних відносин у 20-х – на початку 30-х рр. Міжнародне визнання СРСР. Українське питання. Українська дипломатія 1919-1923 рр.</p>
<p>Тема 12 Епоха Гітлера (1933-1939)</p> <p>Гітлерівська Німеччина. Крах Версальсько-Вашингтонської системи. Політика умиротворення агресорів. Пакт Молотова-Ріббентропа. Додатковий таємний протокол про розподіл територій у Європі. Українське питання напередодні Другої світової війни.</p>
<p>Тема 13 Дипломатія в період Другої світової війни</p> <p>Причини та початок війни. Зміна карти Європи. Радянсько-німецькі стосунки у 1939-1941 рр. Напад Німеччини на СРСР. Антигітлерівська коаліція. Міжнародні конференції 1943-1945 рр. Поразка і капітуляція Німеччини. Створення ООН.</p>
<p>Тема 14 Європейська дипломатія в період формування біполярної системи міжнародних відносин (1945 – початок 1960-х рр.)</p> <p>Проблеми післявоєнного врегулювання в Європі. «Холодна війна». Військово-політичні блоки та їх протистояння в Європі. Дві Німеччини в системі міжнародних відносин. ООН і «холодна війна».</p>
<p>Тема 15 Глобальні та регіональні аспекти європейської дипломатії у біполярній системі міжнародних відносин</p> <p>Європа крізь призму радянсько-американських відносин 60–80-х років. Загальноєвропейський процес. Проблема контролю над озброєнням та роззброєнням. Розпад колоніальної системи на тлі світової політики.</p>
<p>Тема 16 Європейська дипломатія в умовах глобалізації міжнародних відносин та багатополярності світу (кінець XX – початок XXI ст.)</p> <p>Розпад соціалістичного блоку та СРСР. Завершення «холодної війни». Розвиток регіональних систем в умовах багатополярності. НАТО. Європейський Союз. Рада Європи. Організація із безпеки та співробітництва в Європі. Україна в контексті міжнародних відносин.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати предмет, специфіку, періодизацію й основні проблеми історії європейської дипломатії
РН2	Виявляти, аналізувати й опрацьовувати історичні джерела досліджуваної проблеми
РН3	Визначати специфіку історичного розвитку дипломатії і міжнародних відносин в Європі
РН4	Пояснювати особливості еволюції європейської дипломатії
РН5	Розуміти взаємозв'язок між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПР1	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії
ПР12	Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій та спільнот
ПР13	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Теоретико-методологічні засади курсу. Початки дипломатії
Лк1 "Теоретико-методологічні засади курсу. Початки дипломатії" (денна) Предмет, мета, структура та завдання курсу. Дипломатія і міжнародні відносини: загальне та особливе. Місце історії європейської дипломатії в системі історичних наук. Підходи до вивчення дипломатії. Терміни: дипломатія, міжнародні відносини, міжнародна політика, міжнародний конфлікт, світовий порядок, світова політика, зовнішня політика, переговори, міждержавний договір, дипломатична служба, посольство, консульство, місія, дипломатичний етикет, дипломатичне спілкування, дипломатична кореспонденція. Поняття міжнародне право. Види та форми міжнародних відносин. Цивілізації Стародавнього Сходу. Виникнення дипломатії. Формування інституту дипломатичних представництв, дипломатичного церемоніалу, «шлюбної» та «подарункової» дипломатії. Перші міждержавні договори
Пр2 "Тема 1. Теоретико-методологічні засади курсу. Початки дипломатії" (денна) Основні категорія і поняття дипломатії. Початки дипломатії. Джерела дипломатії. Міждержавні договори. Міжнародне право. Міжнародні відносини
Тема 2. Дипломатія античної Греції
Лк3 "Тема 2. Дипломатія античної Греції" (денна) Антична цивілізація та її особливості. Джерела з історії дипломатії. Грецька колонізація Середземного та Чорного морів. Поліс. Міжполісні відносини. Форми міжнародних зв'язків. Сингенейс. Філія. Ксенія. Проксенія. Пресбейс. Амфіктіонії. Епімахії. Симахії. Символа. Договори і союзи. Посли і посольства. Зародження дипломатії в гомерівській Греції. Дипломатія у працях давньогрецьких авторів. Ставлення до війни і миру. Дипломатія класичної Греції. Греко-перські війни 499-449 рр. до н. е. Зростання протиріч між Афінами та Спартою. Пелопоннеська війна (431-404 рр. до н. е.). Філократів мир 346 р. до н. е. Захоплення Греції Македонією. Походи Олександра Македонського на Схід та їх наслідки

Пр4 "Тема 2. Дипломатія античної Греції" (денна)

Дипломатія Античності. Поняття справедливого миру у Греції. Платон і Аристотель про «справедливість». Повноваження давньогрецького посла

Тема 3. Дипломатія стародавнього Риму

Лк5 "Тема 3. Дипломатія стародавнього Риму" (денна)

Джерела давньоримської дипломатії. Праці Полібія, Тацита, Лівія. Концепція справедливої війни. Типи договорів. Риси римської дипломатії періоду Республіки. Зовнішня політика Римської республіки та Римської імперії. Пунічні війни. Експансія Риму у Західну, Центральну Європу, Північну Африку, Близький Схід. Договори з федератами. Середземноморська система міждержавних відносин в VI ст. до н. е. – V ст. н. е. Римське міжнародне право. Кодекс Юстиніана. Дипломатична служба. Посли. Посольства

Пр6 "Тема 3. Дипломатія стародавнього Риму" (денна)

Джерела давньоримської дипломатії. Функції посольств у Стародавньому Римі. Дипломатична служба. Договори з федератами. Римське міжнародне право

Тема 4. Дипломатія Середньовіччя (Візантія)

Лк7 "Тема 4. Дипломатія Середньовіччя (Візантія)" (денна)

Універсальна імперія. Значення миру. Хрисовул. Шлюбна дипломатія. Церемоніал. Дипломатична служба. Зовнішня політика Візантійської імперії. Дипломатія Київської Русі. Утворення Галицько-Волинської держави та її відносини із Золотою Ордою, Литвою та Польщею. Сельджукський та Єгипетсько-сирійський султанати у міждержавних відносинах. Монголо-татарська навала, як новий зовнішньополітичний чинник. Створення Монгольської імперії та її міждержавні зв'язки. Зовнішня політика імперії Тимуридів. Завоювання турків-османів та загибель Візантії. Османська загроза країнам Європи

Пр8 "Тема 4. Дипломатія Середньовіччя (Візантія)" (денна)

Джерела з історії візантійської дипломатії. Шлюбна дипломатія. Посольство княгині Ольги до Константинополя. Дипломатія Київської Русі. Міжкнязівська сюзеренно-васальна дипломатія

Тема 5. Дипломатія Середньовіччя (Західна Європа)

Лк9 "Тема 5. Дипломатія Середньовіччя (Західна Європа)" (денна)

Падіння Західної Римської імперії. Утворення нових варварських держав. Християнська імперія. Християнська республіка. Приватна війна. Приватний мир. Справедлива війна. Мир з нехристиянами. Церемоніал. Посли. Утворення та розпад Франкської імперії. Верденська угода. Постверденська Європа у системі міжнародних відносин. Дипломатія сеньйорів. Роль династичних зв'язків у міжнародних відносинах доби Середньовіччя. Загальна характеристика змін у міжнародних відносинах держав середньовічній Європи у XI-XV ст. Протистояння між папством та німецькими імператорами. Дипломатична активність духовенства і духовно-лицарських орденів. Виникнення національних держав. Хрестові походи. Реконкіста. Посилення боротьби між транснаціональними та національними інтересами. Столітня війна та її міжнародні наслідки

Пр10 "Тема 5. Дипломатія Середньовіччя (Західна Європа)" (денна)

Дипломатичний трактат. Церемоніал. Посли

Тема 6. Дипломатія Раннього модерного часу (від Ренесансу до кінця XVII ст.)

Лк11 "Тема 6. Дипломатія Раннього модерного часу (від Ренесансу до кінця XVII ст.)" (денна)

Постійні дипломатичні представництва. Риси нової ренесансної дипломатії. Дипломатичний імунітет. Салічне право. Система престолонаслідування. Шлюбна дипломатія. Гуго Гроцій: право війни і миру. Колонізація європейцями Нового світу. Розширення меж європейської цивілізації. Основні риси зовнішньої політики західноєвропейських країн в XVI ст. Священна Римська імперія та Франція. Іспано-англійське суперництво. Турецька загроза. Велике князівство Литовське і Річ Посполита в системі міжнародних відносин. Зовнішньополітичні наслідки громадянських воєн у Франції. Зовнішня політика Росії. Підсумки міжнародних відносин XVI ст. Тридцятилітня війна. Вестфальський мир 1648 р.

Пр12 "Тема 6. Дипломатія Раннього модерного часу (від Ренесансу до кінця XVII ст.)" (денна)

Посольство Сигізмунда Герберштейна до Московії. Палацова культура. Дипломатичний церемоніал. Договори з Османською імперією. Поняття суверенітету. Жан Боден. Дипломатія Української революції середини XVII ст. Вестфальський мир

Тема 7. Дипломатія балансу сил в Європі у XVIII ст.

Лк13 "Тема 7. Дипломатія балансу сил в Європі у XVIII ст." (денна)

Головні принципи Вестфальської системи міжнародних відносин (принцип балансу сил, державного суверенітету, дії міжнародного права, пріоритет національних інтересів, рівності прав держав та ін.). Професіоналізація дипломатії. Утрехтський конгрес. Європейська рівновага. Спроби Франції домогтися гегемонії у Європі та світі. Глобальна система міжнародних відносин. Таємна дипломатія. Дипломатія Козацької держави. Північна війна та Ніштадтський мирний договір 1721 р. Російська імперія як новий чинник світової політики. Семирічна війна 1756-1763 рр. та її наслідки для Європи і світу. Вплив ідей Просвітництва та масонських лож на формування зовнішньополітичних прагнень буржуазії. Занепад дворянсько-династичної дипломатії абсолютних монархій. Французька дипломатія періоду революції кінця XVIII ст. та наполеонівських війн

Пр14 "Тема 7. Дипломатія балансу сил в Європі у XVIII ст." (денна)

Вестфальська система міжнародних відносин. Професіоналізація дипломатії. Таємна дипломатія. Віленське перемир'я 1669 р. Оформлення поділу Речі Посполитої

Тема 8. Віденська система міжнародних відносин

Лк15 "Тема 8. Віденська система міжнародних відносин" (денна)

Віденський конгрес 1814-1815 рр. Створення Священного Союзу. Вплив на зовнішню політику провідних держав національно-визвольної боротьби народів Центральної та Південної Європи. «Східне питання». Бельгійська революція і великі держави. Зовнішньополітичні наслідки європейських революцій 1848-1849 рр. та Кримської війни. Паризький конгрес 1856 р. Національно-визвольні та національно-об'єднувачі рухи у світі в середині та третій чверті XIX ст. О. Бісмарк як дипломат. Утворення Австро-Угорщини. Об'єднання Італії. Франко-пруська війна та об'єднання Німеччини. Франкфуртський мир 1871 р. Союз Трьох імператорів. Російсько-турецька війна 1877-1878 рр. Сан-Стефанський мирний договір та Берлінський конгрес. Колоніальна політика європейських країн та зростання колоніальних та континентальних протиріч. Троїстий Союз 1882 р. Російсько-французький союз 1891-1893 рр.

Пр16 "Тема 8. Віденська система міжнародних відносин" (денна)

Дипломатія періоду наполеонівських військ. Віденський конгрес та його рішення. Кримська війна. Паризький конгрес 1856 р. Утворення Троїстого союзу

Тема 9. Європейська дипломатія наприкінці XIX – на початку XIX ст.

Лк17 "Тема 9. Європейська дипломатія наприкінці XIX – на початку XIX ст." (денна)

Іспано-американська та англо-бурська війни. Суперництво між європейськими державами на Далекому Сході. Британсько-германські протиріччя. Угода Британії та Франції 1904 р. («Сердечна згода» (Антанта)). Британсько-російська угода 1907 р. Протистояння двох військово-політичних блоків. Марокканські кризи. Боснійська криза. Тріполітанська криза. Балканські війни. Причини Першої світової війни Стратегічні плани супротивників. Дипломатія військово-політичних блоків. Військовий потенціал блоків. Привід до війни («Сараєвське вбивство»). Проголошення війни. Початок воєнних дій

Пр18 "Тема 9. Європейська дипломатія наприкінці XIX – на початку XIX ст." (денна)

Британсько-німецьке протистояння. Утворення Антанти. Перша і Друга балканські війни. Дипломатія військово-політичних блоків

Тема 10. Перша світова війна – головний фактор європейської та світової політики

Лк19 "Тема 10. Перша світова війна – головний фактор європейської та світової політики" (денна)

Військові дії на Західному та Східному фронтах. Дипломатія воюючих країн. Вступ Туреччини до війни. Позиція США. Розпад II Інтернаціоналу. Вступ до війни Італії, Болгарії, Румунії. Мирні пропозиції Німеччини. Звернення В. Вільсона до народів воюючих держав. Провал «мирних маневрів». Лютнева революція в Росії. Українська революція. Вступ США до війни. Жовтневий переворот в Росії. Декрет II Всеросійського з'їзду Рад про мир та його справжні цілі. «14 пунктів» В. Вільсона. Брестський мир. Поразка Німеччини та її союзників. Розпад Австро-Угорщини. Комп'єнське перемир'я. Підсумки війни

Пр20 "Тема 10. Перша світова війна – головний фактор європейської та світової політики" (денна)

Дипломатія Антанти і Троїстого (Четверного) союзу. Початки дипломатичної служби УНР. Брестський мир

Тема 11. Версальсько-вашигтонська система (1919-1933)

Лк21 "Тема 11. Версальсько-вашигтонська система (1919-1933)" (денна)

Паризька мирна конференція. Версальський договір з Німеччиною. Мирні угоди з союзниками Німеччини. Переділ світу. Створення Ліги Націй. Репараційне питання. Протиріччя Версальсько-Вашингтонської системи. Особливості міжнародних відносин у 20-х рр. Генуезька конференція 1922 р. Рапальський договір 1922 р. Гаазька конференція 1922 р. Міжнародне визнання СРСР. Протиріччя на Близькому Сході. Лозаннська конференція. Локарнські угоди. Проблема репарацій. Плани Дауеса та Юнга. Пакт Бріана-Келлога. Українське питання. Українська дипломатія 1919-1923 рр. Статус західноукраїнських земель. Дипломатія УНР в еміграції. Дипломатія УСРР

Пр22 "Тема 11. Версальсько-вашигтонська система (1919-1933)" (денна)

Паризька мирна конференція. Українське питання. Статус українських земель. Розбудова української дипломатичної служби (1919-1923). ДЦ УНР в еміграції на міжнародній арені

Тема 12. Епоха Гітлера (1933-1939)

Лк23 "Тема 12. Епоха Гітлера (1933-1939)" (денна)

Гітлерівська Німеччина. Вихід Німеччини з Ліги Націй. Крах Версальсько-Вашингтонської системи. Початок відкритої агресії. Напад Італії на Ефіопію. Італо-німецька інтервенція в Іспанії. «Антикомінтернівський пакт». Політика умиротворення агресорів. «Аншлюс» Австрії. Мюнхенська угода та її наслідки. Захоплення Італією Албанії. «Політика гарантій». Пакт Молотова-Ріббентропа. Додатковий таємний протокол про розподіл територій у Центрально-Східній Європі. Українське питання напередодні Другої світової війни. Статус Підкарпатської Русі. Карпатська Україна

Пр24 "Тема 12. Епоха Гітлера (1933-1939)" (денна)

Дипломатія нацистської Німеччини. Українське питання. Карпатська Україна. Радянсько-німецький договір 1939 р. та таємний протокол до нього

Тема 13. Дипломатія в період Другої світової війни

Лк25 "Тема 13. Дипломатія в період Другої світової війни" (денна)

Причини та початок війни. Напад Німеччини на Польщу. Вступ Великої Британії та Франції у війну. «Дивна війна». Приєднання до СРСР Західної України та Західної Білорусі. Радянсько-фінська війна. Приєднання до СРСР країн Балтії, Бессарабії та Північної Буковини. Діяльність Ліги Націй на початку війни. Активність Німеччини на Заході. Поразка Франції. Режим «Віші». «Битва за Англію». Виникнення англо-американського блоку. Радянсько-німецькі стосунки у 1939-1941 рр. Напад Німеччини та її сателітів на СРСР. Формування антигітлерівської коаліції. Вступ США у війну. Розпуск Комінтерну. Московська нарада міністрів закордонних справ держав антигітлерівської коаліції. Тегеранська конференція 1943 р. Події на східному фронті та дипломатія СРСР. Кримська (Ялтинська) конференція 1945 р. Поразка і капітуляція Німеччини. Конференції у Сан-Франциско та Потсдамі 1945 р. Головні підсумки Другої світової війни. Українське питання у міжнародній політиці. Україна – серед фундаторів ООН

Пр26 "Тема 13. Дипломатія в період Другої світової війни" (денна)

Угоди Німеччини і СРСР про співпрацю у 1939-1941 рр. Тегеранська конференція 1943 р. Відновлення зовнішньополітичного відомства УРСР. Ялтинська та Потсдамська конференції 1945 р. Конференція у Сан-Франциско. Створення ООН. УРСР – фундатор ООН

Тема 14. Європейська дипломатія в період формування біполярної системи міжнародних відносин (1945 – початок 1960-х рр.)

Лк27 "Тема 14. Європейська дипломатія в період формування біполярної системи міжнародних відносин (1945 – початок 1960-х рр.)" (денна)

Ялтинсько-Потсдамський порядок у системі повоєнної біполярності світу. Проблеми повоєнного врегулювання в Європі. «Холодна війна» у структурі біполярності в Європі. Північноатлантичний альянс. Блок «Варшавського договору». Блокове протистояння. Економічні об'єднання двох систем та їх протистояння. Дві Німеччини в системі міжнародних відносин. ООН і «холодна війна». Події в НДР 1953 р. та Угорщині 1956 р. Участь УРСР у діяльності ООН та міжнародних організацій

Пр28 "Тема 14. Європейська дипломатія в період формування біполярної системи міжнародних відносин (1945 – початок 1960-х рр.)" (денна)

Дипломатія двох військово-політичних та економічних блоків. НАТО. Варшавський договір. Рада економічної взаємодопомоги. Європейське економічне співтовариство

Тема 15. Глобальні та регіональні аспекти європейської дипломатії у біполярній системі міжнародних відносин

Лк29 "Тема 15. Глобальні та регіональні аспекти європейської дипломатії у біполярній системі міжнародних відносин" (денна)

Європа крізь призму радянсько-американських відносин 60–80-х років. Реалізація «великої розрядки» в Європі. Загальноєвропейський процес. Проблема контролю над озброєнням та роззброєнням. Розпад колоніальної системи на тлі світової політики. Особливості діяльності ООН у роки «великої розрядки» (початок 60-х – 70-ті роки). Нарада з безпеки та співробітництва в Європі 1975 р. у Гельсінки. Країни Східної Європи в контексті «системи міжнародних відносин нового типу». Західна Європа в системі міжнародних відносин

Пр30 "Тема 15. Глобальні та регіональні аспекти європейської дипломатії у біполярній системі міжнародних відносин" (денна)

Нарада з безпеки та співробітництва в Європі 1975 р. у Гельсінки та її Заключний акт. Західна Європа в системі міжнародних відносин. Східна Європа в системі міжнародних відносин

Тема 16. Європейська дипломатія в умовах глобалізації міжнародних відносин та багатополарності світу (кінець XX – початок XXI ст.)

Лк31 "Європейська" (денна)

Розпад соціалістичного блоку в Європі. Розпад СРСР. Проблеми міжнародних відносин у пострадянський період. Завершення «холодної війни». Нові параметри безпеки та роззброєння в умовах постбіполярності. Розвиток регіональних систем в умовах багатополарності. Нові реалії в розвитку міжнародних відносин після теракту 11 вересня 2001 р. Північноатлантичний альянс. Європейський Союз. Рада Європи. Організація із безпеки та співробітництва в Європі. Україна в контексті міжнародних відносин кінця XX — початку XXI ст. Україна у міжнародних організаціях. Українська дипломатія щодо анексії Російською Федерацією Криму та окупації частини Донбасу. Кримська платформа 2021 р.

Пр32 "Тема 16. Європейська дипломатія в умовах глобалізації міжнародних відносин та багатополарності світу (кінець XX – початок XXI ст.)" (денна)

Завершення «холодної війни». Розширення НАТО. Дипломатія України: відносини з НАТО, Європейським Союзом, Співдружністю незалежних держав

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД2	Підготовка мультимедійних презентацій

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Проблемний семінар
МН3	Метод демонстрацій

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про історію європейської дипломатії як дисципліну та дипломатію як її предмет, що розширює освітній компонент вузькоспеціалізованої підготовки фахівців гуманітарного профілю (РН 1). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 2 та РН 3). Демонстрація презентацій передбачає ідентифікацію студентами дипломатичних інститутів за державною приналежністю та функціональною ознакою (результати навчання РН 3, РН 4, РН 5). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, семінарських занять, а також робота над презентацією для представлення групі та її обговорення. Під час підготовки

презентації студенти розвиватимуть навички комунікативного спілкування, критичного та аналітичного мислення, синтезу навчальної теорії та практичних дій.

- участь в груповій роботі; - участь в конкурсах, олімпіадах, наукових симпозиумах тощо; - критична оцінка літератури; - виконання творчих завдань.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО3	Захист презентацій та рефератів

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Опитування
МСО2	Звіт за результатами виконання практичних робіт
МСО3	Реферат (підготовка, презентація, захист)
МСО4	Оцінювання письмових робіт

Контрольні заходи:

6 семестр	100 балів
МСО1. Опитування	40

	усне опитування	40
МСО2. Звіт за результатами виконання практичних робіт		20
	звіт-конспект	20
МСО4. Оцінювання письмових робіт		40
	додатковий семестровий контроль	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

6 семестр		100 балів
МСО2. Звіт за результатами виконання практичних робіт		30
	звіт-конспект	30
МСО3. Реферат (підготовка, презентація, захист)		30
	захист реферату	30
МСО4. Оцінювання письмових робіт		40
	додатковий семестровий контроль	40

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних (40 балів) і письмових (40 балів) опитувань та індивідуальних презентацій (20 балів). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Після вивчення дисципліни проводиться додатковий семестровий контроль, який проводиться в письмовій формі.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Головченко В., Матвієнко В. Дипломатична історія України. Київ: Ніка-Центр, 2018
Допоміжна література	
2	Балабанов К.В., Трофименко Н.В. Дипломатична та консульська служба. Підручник для студентів ВНЗ. Донецьк, 2012
3	Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. : навч. посібник для студентів істор. спеціальностей. К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2014
4	Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки): Навч. посіб. Київ: ВД «Слово», 2011

5	Турчин Я. Б., Демчишак Р. Б., Плазова Т. І. Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013
8	Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ, 2017
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
9	Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: www.europa.eu.int
10	Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
11	Європейський парламент URL: www.europarl.eu.int
12	Офіційний сайт НАТО. URL: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/index.htm
13	Офіційний сайт Організації з безпеки та співробітництва в Європі. URL: http://www.osce.org/
14	Офіційний сайт Ради Європи. URL: http://hub.coe.int/